

V Praze 28. ledna 2025
Čj.: OVA 1108/24

Stanovisko

k

návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s úpravou činnosti poboček zahraničních bank z jiných než členských států, úpravou některých přestupků a v souvislosti s posílením pravomocí orgánu dohledu a jeho nezávislosti

---

I. Úvod

Jde o novelizaci vyplývající z transpozice směrnic (CRD IV a CRR III): Jedná se především o rozšíření pravomocí orgánu dohledu, či zavedení harmonizovaného rámce pro poskytování bankovních služeb v EU pobočkami bank ze třetích zemí, upřesnění a úpravě správního trestání včetně zavedení donucovací pokuty. A dále novelizace přináší implementaci zbývajících částí mezinárodního regulatorního rámce Basel III – jde o požadavky týkající se úvěrového rizika, rizika úvěrové úpravy v ocenění, operačního rizika a tržního rizika a také tzv. minimální výstupní prahy.

II. Připomínky a návrhy změn

Obecné

ZZ RIA přináší relevantní hodnocení dopadů, jde o vhodně vybrané aspekty dopadů regulace, systematicky a efektivně jsou zpracovány varianty zvolených aspektů a u nich jsou srozumitelně hodnoceny výhody a nevýhody. Metodologie je obecně dobře zvolená a též vhodně vysvětlená a použita.

Připomínky jsou tak spíše dílčí v oblasti vyjasnění a lepší srozumitelnosti.

Připomínky ke „Shrnutí“

Je zřejmé, že shrnující tabulka musí přehledně zjednodušit problematiku, přesto ve třetím řádku tabulky v části 1. k tématu „Implementace práva EU“, je uvedeno, že nad rámec to je pouze v případě „poboček bank ze třetích zemí“, ovšem v kapitole 1.2 na str. 4 se uvádí, že „ZZ RIA je přitom zaměřena pouze na řešení diskrečních ustanovení, neboť návrh zákona nejde v oblastech

netýkajících se diskrečních ustanovení nad rámec požadavků..." (tj. ve směrnici). Je otázkou, jestli jde o soulad toho, že v ZZ RIA jsou popsány varianty diskrečních opatření u CDR IV i CRR III. Ve shrnutí se uvádí, že dopad na spotřebitele nejsou – není zde skutečně žádný dopad na produkty a služby, které sektor nabízí?

Definice problému

Bylo by vhodné se v definici problému méně zaměřit na "nutnost transponovat směrnici" a více na otázku toho, kde si věcně v dotčených oblastech (střet zájmů u zaměstnanců dohledových orgánů, problémy vyplývající ze současného postavení poboček zahr. bank) stojíme. Z velikosti problému by pak mělo vyplývat vyhodnocení, zda potřebujeme tvrdší postup (případně zda ho již aplikujeme v rámci národní úpravy), nebo stačí minimalistické transpozice směrnice

1.4 Identifikace dotčených subjektů

V rámci tabulky č. 1 (od str. 7) je uveden i charakter dopadů – doporučujeme vyjasnit, zda tyto dopady jsou v rámci nediskrečních či diskrečních řešení.

Doporučujeme velmi stručně vysvětlit, jaký vliv měly uvedené **konzultace**, zda vycházejí z tzv. vnějšího připomínkového řízení, nebo jde o oddělený proces konzultací? Není též vysvětlen klíč výběru 4 subjektů, se kterými probíhaly konzultace.

1.6 Zhodnocení rizika – Zde je pouze uvedeno riziko nepřijetí legislativy, a tedy nesplnění povinností. Není uvedena podstata, zda ekonomice hrozí nějaká rizika, pokud tato oblast nebude upravena novou regulací.

2.1 Analýza diskrecí obsažených v CRD IV/CRR III

Byly konzultace prováděny až ex post po stanovení variant řešení a též jejich **vah**, nebo byly návrhy variant též upravovány již na základě konzultací? Doporučujeme též vysvětlení metodiky ke stanovení vah u jednotlivých variant (metoda určení vah je popisována na str. 12, kdy je využita metoda pořadí, ale určení vah je i tak **založeno na subjektivním hodnocení zpracovatelů ZZ RIA**. Tento fakt doporučujeme zmínit, případně doplnit o vysvětlení logiky za důležitostí jednotlivých kritérií).

2.3.1 Seznam řešených diskrecí

ZZ RIA poskytuje přehledný seznam a následné detailní zpracování variant, jde o tyto varianty (**tučně** jsou zvýrazněny oblasti, které dle ZZ RIA nejsou minimalistickou variantou a využívají diskrece):

1. Čekací doba o dohledu – z variant A, B, C, volena je minimalistická var. A.
2. **Rozšíření čekací doby (práce pro přímé konkurenty) – varianty A a B, zde je volena var. B, která není minimalistickou variantou.**
3. **Pravomoc zkrátit čekací dobu pro dohledové zaměstnance – varianta A minimum 6 měsíců a varianta B alespoň 3 měsíce a kratší než 6, volena je varianta B, tj. je zde navrhováno zásadnější zkracování, tj. méně přísný přístup.**
4. Kompenzace za čekací dobu pro dohled – varianta A pevná forma kompenzace, varianta B intervalové rozmezí, volena je varianta A.
5. Pobočky třetích zemí – varianta A (nevyužití diskrece s podvariantami), varianta B má podobu plného sladění podmínek jako na úvěrové instituce na tuzemském trhu), volena je varianta A.2.
6. **Hranice pokuty – varianta A jako výše dle směrnice, varianta B s vyšší (důraznější) hranicí, než požaduje směrnice, volena je varianta A.**

7. Aplikace pokuty na jiné než denní bázi – varianta A, tj. denní báze a nevyužití diskrece (denní báze může znamenat vyšší pokutu), varianta B s využitím diskrece, volena varianta A.
8. Aplikace vstupního prahu – varianta A v podobě nevyužití diskrece a var. B s využitím diskrece, volena varianta A.
9. Rizikové váhy (zajištění nemovitostí) – varianta A s nevyužitím diskrece, varianta B využití diskrece (s dopadem omezení efektu zavedení prahu), volena varianta A.

3. Výběr nevhodnějších variant

Doporučujeme doplnit do tabulky 13 na str. 56 případně i přehled, kde by se shrnulo všech výše uvedených 9 změn s hodnocením, zda se využívá diskrece.

Doporučujeme doplnit informaci o tom, kde je využití diskrece motivováno faktem, že dané opatření je již nyní předmětem národní úpravy.

U popisu dopadů jednotlivých variant je obecně naznačeno, co mohou jednotlivá opatření způsobit. Nevíme ale, jak velká uvedená rizika jsou, nebo zda se ČR týkají - a tedy zda by měla být diskrece využita. Rovněž velmi často chybí podložení tvrzení evidencí. Například:

"Otázkou zůstává efektivita vymahatelnosti dohledové mlčenlivosti" - je tedy dnes efektivní nebo není? Potřebujeme další nástroj?

"Varianta B je žádoucí v případě koncentrovaného bankovního trhu s několika silnými subjekty...." - je to případ ČR? Na základě čeho to tvrdíme?

"Tato varianta snižuje atraktivnost zaměstnání u orgánu dohledu" - jaká je situace? je zaměstnání v ČNB dnes atraktivní? Můžeme si dovolit snižovat atraktivitu? Na základě jakých dat to tvrdíme?

"Je otázkou, zda by kratší čekací doba byla dostatečná z pohledu účelu, tedy předcházení střetu zájmů" - když navrhuje možnost zkrácení, víme, že to bude dostatečná doba? Na základě čeho?

"Horní limit donucovací pokuty se s ohledem na hladinu příjmů v ČR jeví již jako dostatečně vysoký" - co to znamená dostatečně vysoký a kde se tato hranice pohybuje? Koho se může donucovací pokuta potenciálně týkat?

5. Přezkum

Kapitola neuvádí indikátory, které lze sledovat, aby se v navrženém horizontu 5 let mohlo efektivně přezkoumat, zda nová regulace přispěla k vytčeným cílům. V textu nejsou vodítka, která by pomohla efektivnímu přezkumu účinnosti (*přestože v kapitole 1.3 je uvedeno např. zefektivnění dohledových orgánů, což může mít alespoň přibližnou kvantifikaci v podobě určitého indikátoru; problém absence rovných podmínek, který též může mít kvantifikovatelnou podobu; jistě lze kvantifikovat i rizika z podcenění oblasti ESG a návaznému ohrožení finanční stability, viz str. 4-6; či opatření proti rozdílným kapitálovým požadavkům pro podobná nebo dokonce stejná rizika, viz str. 7*). Doporučujeme tak využít cesty naznačené v ZZ RIA.

6. Konzultace a zdroje dat

Na str. 57 v kapitole 7 je zmíněno, že z 9 analyzovaných diskrecí byl u 3 soulad s konzultovanými subjekty. Tam, kde k souladu nedošlo a jsou ze strany konzultovaných subjektů uváděny argumenty ve prospěch jiných variant, doporučujeme se v ZZ RIA s těmito argumenty vypořádat.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

Doporučujeme zpracovat do ZZ RIA tyto připomínky:

- Doporučujeme vyjasnit problematiku **subjektivního pohledu na určení vah**.
- Doporučujeme uvést, co by se ekonomice, resp. sektoru či spotřebitelům/klientům stalo (bez ohledu na povinnosti vyplývající ze směrnice), pokud nebude přijata nová regulace.
- Doporučujeme některá ve stanovisku zmíněná tvrzení podložit fakty či daty, která by ilustrovala skutečný stav či význam problému.
- Doporučujeme určit indikátory, které by pomohly při přezkumu účinnosti regulace.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, aby byl **návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s úpravou činnosti poboček zahraničních bank z jiných než členských států, úpravou některých přestupků a v souvislosti s posílením pravomocí orgánu dohledu a jeho nezávislosti, doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **připomínek**.

Vypracoval:

Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.

Mgr. Ing. Lucie Zapletalová, M.A.
předsedkyně komise